

Inventaris van archieven van **de Vier Gilden**

(1476) 1542 - 1943

heruitgave, met aanvullingen en correcties

Gemeentearchief Wageningen

2010

INHOUD

Inleiding	3
De gilden	3
Het archief.....	7
Inventaris	9
A. Archief van het bestuur van de Vier Gilden, (1695) 1727-1943	9
1. Stukken van algemene aard.	9
2. Eigendommen	10
3. Financiën	11
4. Stukken betreffende het verlenen van onderstand	18
5. Rentmeesterstukken	19
B. Archief van het St. Annagild, 1542-1796	21
C. Archief van het St. Barbaragild, (1476) 1601-1812.....	23
D. Archief van het St. Nicolaas- of Gasthuisgild, 1547-1808.....	25
E. Archief van het H. Kruisgild, 1673-1808	27
Regesten	29
Lijst van rentmeesters van de Vier Gilden 1721-1959	32
Index op persoonsnamen	33

INLEIDING

De gilden¹

De geestelijke broederschappen of gilden die gedurende de middeleeuwen in groten getale zijn ontstaan, waren gezelschappen van geestelijken of leken. De leden van de lekenbroederschappen, wat de Wageningse Vier Gilden waren, waren grotendeels eenvoudige burgers. Zij verenigden zich ter bevordering van elkaars toekomstig zieleheil, ten einde met en voor elkaar alles te volbrengen wat gelovige leken voor elkaars eeuwige belangen vermochten.² Gewoonlijk bezaten deze gezelschappen in heiligdommen waarin zij hun kerkdiensten deden verrichten een eigen altaar en één of meer vicarissen die dat altaar bedienden, en daarbij gemeenschappelijke graven, waarin zij hun doden bestelden. Evenals de ambachtsgilden hadden zij doorgaans een schuttheilige, tenzij zij hun naam aan het Heilig Sacrament, het Heilig Kruis, of iets dergelijks ontleenden. Het bijeenbrengen van penningen voor uitvaarten, missen, uitdelingen aan de armen, het doen van gebeden en andere godvruchtige werken ten voordele van levenden en doden was hun hoofddoel, het houden van vergaderingen met daaraan verbonden maaltijden een middel tot instandhouding. Aan het hoofd der broederschappen stonden broeders-regenten, die procuratoren, proosten of hoofdmannen heetten. Het aantal leden, meestal zowel mannen als vrouwen, kon door de statuten zijn voorgeschreven.³ Een bron van inkomsten werd gevormd door het bezit van land, dat vaak aan de gilden was geschonken, maar soms ook werd aangekocht om reeds in bezit zijnde gelden te beleggen.

Er is geen reden om aan te nemen, dat de vier Wageningse gilden waarvan hier sprake is, te weten het Sint Annagild, het Sint Barbaragild, het Heilig Kruisgild en het Sint Nicolaas- of Gasthuisgild, die nog steeds te Wageningen als instellingen van liefdadigheid bestaan, van het bovengeschetste beeld afwijken. Een vergelijking met de statuten van het St. Annagild uit 1515 bewijst dit ten overvloede.⁴ Over de oudste geschiedenis van de Wageningse gilden weten wij weinig. Alleen van het St. Annagild weten wij dat het in 1515 is opgericht. Er is enige aanleiding om aan te nemen dat de drie andere gilden in het eind van de 15e of het begin van de 16e eeuw zijn ontstaan. Met zekerheid valt daarover bij gebrek aan gegevens niets te zeggen.⁵ De statuten van de drie andere gilden zullen wel niet belangrijk zijn afgeweken van die van het St. Annagild, waarbij misschien enig voorbehoud dient gemaakt te worden ten opzichte van het St. Nicolaas- of Gasthuisgild. Dit laatste was zo nauw verbonden met het in Wageningen bestaan hebbende gasthuis, dat het wellicht in verband daarmee is opgericht. Immers er waren ook andere geestelijke gilden in Nederland, wier leden minder het verzorgen van elkaars zieleheil tot het hoofddoel van hun vereniging stelden, dan wel het volbrengen van een of ander goed werk.

Na de invoering der Reformatie in 1578 hadden deze gilden eigenlijk geen reden meer van bestaan. Ook de Wageningse gilden zouden waarschijnlijk van zelf zijn verlopen, wanneer zij geen bezittingen en inkomsten hadden gehad, waarvoor men nu noodzaak was een andere bestemming te vinden. Van die tijd af treden zij uitsluitend op als instellingen van weldadigheid, tot ver in de twintigste eeuw. Zij bleven daarmee enigszins in de vroegere lijn, want zoals wij zagen, deden zij ook vóór de reformatie

---

¹ Het eerste gedeelte van deze paragraaf is gebaseerd op de inleiding die H.L. Driessen schreef voor de archiefinventaris van 1934.

² Deze geestelijke gilden moeten dus niet met de zogenaamde ambachtsgilden verward worden.

³ Vergelijk W. Moll, Kerkgeschiedenis van Nederland vóór de hervorming, 2^e deel, 4^e stuk, blz. 69 vlg.

⁴ Deze statuten zijn niet in het archief van de Vier Gilden aanwezig. Een 18^e eeuws afschrift berust in het Oud Archief der gemeente (inv. nr. 216), en werd uitgegeven in de Bijdragen en Mededelingen der Vereniging 'Gelre', deel XI, blz. 393.

⁵ Zie het rapport van oud-burgemeester H.F. Hesselink van Suchtelen van 30 maart 1921 (Nieuw Archief Wageningen, inv. nr. 1169).

uitdelingen aan de armen, al was dat niet hun hoofddoel. Nadat de gilden hun eigenlijk karakter hadden verloren, hield daarmee ook vanzelf de toevoer van nieuwe leden op, aangezien niemand er verder belang bij had zich voor het lidmaatschap op te geven. Ten einde in het tekort aan leden, dat op den duur ontstond, enigermate te voorzien, is men op de gedachte gekomen leden te benoemen. Hiervan vindt men in de gildeboeken nu en dan voorbeelden.

De vier Wageningse gilden bleven tot 1727 als vier zelfstandige instellingen op het terrein der armenzorg binnen hun stad werkzaam. Op den duur leidde dit tot minder gewenste toestanden, zoals in de considerans van het reglement van 1727 tot uiting komt. Door het gebrek aan samenwerking kon het gebeuren dat een burger dubbele ondersteuning ontving, een ander daarentegen niets. Bovendien liet ook de invordering der inkomsten te wensen over. Dit leidde tot de overeenkomst van 31 juli 1727 waarbij de gildemeesters der vier gilden, onder voorbehoud van de goedkeuring door de gildebroeders, een reglement ontwierpen waarnaar van die datum af gehandeld zou worden met de administratie der vier gilden. Het reglement bestaat uit 23 artikelen. Het is op dezelfde dag door de gildebroeders geratificeerd en op 3 augustus voor de magistraat bekrachtigd.

Toen in 1727 de vier gilden tot samenwerking besloten, betekende dit voornamelijk geen fusie. Elk gild bleef afzonderlijk bestaan onder het bestuur van zijn twee gildemeesters, maar de administratie kwam in handen van één rentmeester en er werd een opperbestuur gevormd uit de gezamenlijke gildemeesters. Op den duur echter zijn de gilden tot één organisme samengegroeid. Men kan zeggen dat dit proces in het begin der 19e eeuw voltooid was. Het bestuur van de Vier Gilden bestaat sinds 1927 uit acht gildemeesters, waaronder een rentmeester die tevens als notulist fungeert, terwijl er minstens vier gildebroeders zijn. Broeders worden als zodanig benoemd door het bestuur, en alleen broeders kunnen gildemeester worden. Gildemeesters worden verkozen door de meesters en broeders, en voor het leven benoemd.

In de loop der tijd werd onduidelijk wie nu precies aanspraak kon maken op de "titels" gildebroeder, gildelid, en gerechtigde. Mensen die van de Gilden een uitkering ontvingen, meenden daartoe een recht te hebben, en noemden zich "gildeleden". Op den duur was het niemand meer duidelijk wie welke benaming mocht voeren, wie waarop recht had, wie besluiten kon nemen en wie bestuursleden mocht benoemen. De basis voor de onduidelijkheden lag o.m. in een rapport uit 1860 dat een naamlijst bevatte van personen die in de periode 1725-1790 het groot burgerrecht van Wageningen hadden verworven. Om onderstand van de Gilden te verkrijgen, diende men namelijk sinds februari 1828 door geboorte of koop het grootburgerrecht van Wageningen (zoals dat tot 1795 bestond) te bezitten, óf gildemeester of -lid te zijn geweest, óf giften aan de Gilden hebben gedaan, danwel af te stammen van zulke personen.⁶ In later jaren legde men die lijst zó uit, dat nazaten van de erin genoemde personen recht hadden op geld van de Gilden, en dat die nazaten zich gildebroeders of -leden mochten noemen. Die lijst noemde de erin genoemde personen namelijk, geheel ten onrechte, "gerechtigden". Dat leidde decennia lang tot allerlei ruzies, zoals het proces dat Brandje Vermeer tegen de Vier Gilden aanspande in 1890-1891. Ook het gemeentebestuur van Wageningen kreeg er met regelmaat mee te maken. Op 30 maart 1921 schreef oud-burgemeester H.F. Hesselink van Suchtelen zelfs een rapport over de problemen.

In 1927 werd een nieuw reglement opgesteld dat aan alle kanten, juridisch en taalkundig, rammelde. Opmerkelijk is o.a. dat in de gedrukte versie van dat reglement de één na laatste zin, direct onder het laatste artikel, nr. 31, dat over geschillen en bemiddeling handelde, bepaalde: "Alle hierop betrekking hebbende bepalingen van het bestaande Reglement van Aug. 1727 zijn hierdoor vervallen". Er staat een spatie tussen art. 31 en die zin, waardoor onduidelijk is of de zin alleen op art. 31 slaat of op het hele reglement. Nog onduidelijker maakte men het door in een later stadium, in

---

⁶ Zie inv. nr. 4, notulen vergadering februari 1828.

1934 of daarna, over die laatste zin heen een andere tekst te plakken, luidende: "Bij dit reglement behoort een afschrift van ons Origineele reglement van Aug. 1727 welke zich bevindt in het Archief der gemeente Wageningen waarvan alle Artikelen van kracht blijven ten eeuwigden dagen". Het is opmerkelijk dat dit reglement het lijkt te hebben uitgehouden tot 1979.

Een ander gebrek van het reglement 1927 was dat het vrolijk meewerkte aan de onduidelijkheid over wie wel en niet bedeed werden. Het continueerde namelijk het woord "rechthebbenden" en omschreef die groep in art. 8 als volgt: "zij, die volgens het oordeel en bewustzijn der gildmeesters wegens afstamming, daarvoor in de termen vallen of door bewijzen kunnen staven tot de Gilden te behooren. Uitgesloten zijn de kinderen van de vrouwelijke linie". En het punt van afstamming werd in artikel 9 beperkt: "afstammelingen van hen, die buiten de Gemeente Wageningen of onecht zijn geboren, behooren niet tot de Gilden en rechthebbenden, die buiten de Gemeente Wageningen wonen, komen niet voor ondersteuning in aanmerking".

In 1932 ontstonden nieuwe problemen toen de Vier Gilden als gevolg van de crisis moesten bezuinigen en boze "rechthebbenden" een petitie aan het stadsbestuur schreven. Omdat gildebesteding en petitie-schrijvers volslagen van mening verschilden over alle strijdpunten, greep de stad in. Het gemeentebestuur gaf opdracht aan hoofdcommissies H.L. Driessen van het Rijksarchief te Arnhem om op kosten van de gemeente Wageningen het archief van de Gilden op orde te brengen, en op zoek te gaan naar stukken die licht op de zaak zouden kunnen werpen.⁷ Op 18 mei 1933 bracht Driessen zijn rapport uit. De belangrijkste conclusie was dat het gildebesteding bevoegd was te beslissen wie wel en wie niet steun kreeg.

In 1941 schreef Driessen nog eens een stuk over de Vier Gilden, nu op verzoek van het gildebesteding.⁸ De tekst komt grotendeels overeen met het eerdere rapport uit 1933. Wel nieuw was een nadere historische toelichting op de vier afzonderlijke gilden, die hieronder grotendeels volgt.

Sint Annagild

Dit is vermoedelijk de jongste der Wageningse broederschappen. De statuten zijn in 1515 opgesteld, maar het gilde is waarschijnlijk enkele jaren vroeger opgericht. Het Sint Anna-altaar in de Wageningse kerk is 16 maart 1509 gesticht door Jacob van Heelsem en Nijclaes Krefft, denkkelijk ten behoeve van deze broederschap. Het collatie-recht, dat wil zeggen het recht tot beroeping van de vicaris, behoorde aan de familie Krefft. Uit de statuten blijkt dat het een gemengd gilde was; het bestond uit broeders en zusters. De jaarvergadering vond plaats op Sint Annadag, 26 juli. Op die datum koos men een nieuwe gildemeester, die het gild gedurende het komende jaar zou regeren. De aftredende gildemeester bleef als oud-gildemeester in het bestuur. Aan de gemeenschappelijke maaltijd die na de vergadering werd gehouden, was ieder verplicht deel te nemen; wie niet kwam, betaalde toch zijn deel in de kosten. De statuten wezen aan wat de leden hadden te betalen. Het gild zorgde zijnerzijds voor de zielemissen van de overleden broeders en zusters.

Sint Barbaragild

Van deze broederschap is weinig bekend, de statuten zijn verloren gegaan. Het was een instelling vrijwel gelijk aan het St. Annagild, maar stellig veel ouder. In de protocollen van Wageningen vond Driessen een overdracht uit 1594 van een erf, belast met

---

⁷ H.L. Driessen: *Rapport wegens een onderzoek naar de geschiedenis van de Vier Gilden te Wageningen, uitgebracht aan Burgemeester en Wethouders dier gemeente*, Arnhem 1933. Te vinden in de bijlagen bij de Raadsnotulen van 1 juni 1933, agendapunt 10 (Nieuw Archief Wageningen, inv. nr. 191). Onder die bijlagen bevinden zich meerdere stukken over de Vier Gilden, o.a. uit eerdere jaren, beginnende met 1910!

Zie ook de notulen van de Vier Gilden van o.m. 31 januari 1933 (inv. nr. 124).

⁸ H.L. Driessen: *Geschiedkundige aantekeningen betreffende het College "De Vier Gilden" te Wageningen*. Arnhem 1941.

een schepel rogge en een half hoen, toekomende aan het St. Barbaragild. Dit is een zeer oude recognitie. Zij staat niet op zichzelf, want in 1617 verkopen beide gilde-meesters een hun toekomende recognitie van ¼ molder rogge en ¼ van een paar "smalen" hoenders. Het feest van Sint Barbara viel op 4 december. De broederschap beschikte voor haar diensten over een altaar in de kerk. Het collatierecht daarvan behoorde aan het gild zelf.

Sint Nicolaas- of Gasthuisgild

Dit gild voerde het beheer over het gasthuis en is ten behoeve daarvan opgericht. Door het beheer van het gasthuis op te dragen aan een broederschap, verzekerde men het beste het voortbestaan ervan.⁹ Het gasthuis stond in de Kerkstraat op de hoek met de Markt, terwijl de Sint Nicolaaskapel in de Kapelstraat stond. Dit was een zeer oude stichting; in de tijnsrollen van de Ruwenhof over de jaren 1357-1531 vindt men geregeld de tijnsen opgegeven die door de vicaris of kapelaan van de Nicolaaskapel werden voldaan. Deze priester bediende tevens het gasthuis. In 1557 zou het gasthuis zijn verbouwd tot school.¹⁰

Bij de invoering van de reformatie heeft de kapel waarschijnlijk korte tijd dienst gedaan voor de godsdienstoefeningen van de Gereformeerde gemeente, daarna is zij, althans ten dele, als raadszaal gebruikt. In 1662 schijnt de oude kapel door brand te zijn getroffen en in 1676 werd hij door de magistraat verkocht. Daarna werd het als particulier woonhuis gebruikt. Het gasthuis kreeg een vergoeding voor het tevens verkochte gedeelte dat aan de stichting was blijven behoren (vermoedelijk het koor). Het gebouw bestond nog tot aan de tweede wereldoorlog, om vervolgens in het kader van de "wederopbouw" te worden gesloopt en vervangen door nieuwbouw.¹¹

Een middeleeuws gasthuis was geen ziekenhuis, maar een huis voor gasten, om behoeftige passanten enige nachten onderdak te verlenen. Het is mogelijk dat het later opgerichte "Lazere- ofte sieckenhuijs" dat sinds 1560 vermeld wordt, de ziekenzorg voor zijn rekening heeft genomen. Het was vrij zeker ook een stichting van het Gasthuisgild; in 1620 namelijk gaf de magistraat als "overst gasthuismeesters" samen met de beide gasthuismeesters een hofstad in erfpacht uit "die te wezen placht die leprosen". De vermelding vanaf 1560 strookt ook met de hiervoor genoemde verbouwing van het gasthuis tot schoolgebouw in 1557.

De Gasthuisbroederschap bezat geen altaar in de parochiekerk, maar gebruikte voor de kerkelijke diensten het altaar in de kapel. Ook voor deze broederschap werden begrafenissen en zielmissen voor de overleden broeders verzorgd. Echter veel meer dan bij de andere broederschappen stond het verrichten van goede werken op de voorgrond.

Heilig Kruisgild

Dit is vermoedelijk het oudste van de vier gilden. Het stond in verband met de Heilig Kruisvicarie, die reeds als "altare Sancti Petri" wordt vermeld in het register van 1449 van aan de Ruwenhof verschuldigde tijnsen, maar waarschijnlijk al veel ouder is. Later stond dit "altaar" bekend als Sint Peters- of Heilig Kruisvicarie.

Eens per jaar werd te Wageningen op de naamdag van Sint Johannes de Doper (24 juni) een processie ondernomen naar de oude moederkerk op de Berg. Deze processie is zo oud als de stichting van de stad zelf. Op de Berg was ook het eindpunt van een kruisweg van zeven statiën, aangeduid als "ten heijligen cruijs". Het is volgens Driessen "niet te boud" om te veronderstellen dat het gild in verband met deze devotie is opgericht.

---

⁹ Zie S. Muller Fz.: *Schetsen uit de middeleeuwen*, dl. II, p. 151: *Middeleeuwsche liefdadigheid*.

¹⁰ Driessen plaatst het gasthuis op de hoek van de Kerkstraat en de Kapelstraat, Zeven op de hier genoemde locatie. De laatste vermeldt ook de verbouwing tot school. Zie volgende noot.

¹¹ Zie over de geschiedenis van gasthuis en raadhuis ook Anton C. Zeven: *Wie woonden waar in de binnenstad van Wageningen? Het historisch kadaster van 1550 tot 1900*, deel 4, Wageningen 2003, p. 64-87, en C.D. Gast: *De gasthuis- of Nicolaaskapel als stadhuis*, in: *Oud Wageningen* jg. 24, 1996, p. 4-8.

Het archief

Het archief is tot 1934 in het beheer van de Gilden zelf geweest. Hoe goed dat is gebeurd, is niet te zeggen. Sommige oudere notulenboeken dragen wel een nummer, dat er mogelijk rond 1800 op is aangebracht. In de bestuursvergadering van 25 februari 1851 werd door een "commissie tot het nazien der archieven" een opgave gedaan van "de oude stukken" van de gilden.¹²

Als gevolg van de opdracht van het Wageningse gemeentebestuur aan H.L. Driessen om het archief van de Vier Gilden te ordenen, werd vrijwel het hele archief over de periode 1542-1932 op 29 december 1932 door het Gildebestuur overgebracht naar het Rijksarchief in Arnhem. Aldaar ving H.L. Driessen aan met de inventarisatie, die hij in februari 1934 afrondde. Van de inventaris werden twee exemplaren getypt en op 3 maart 1934 ondertekend door de rentmeester van de Vier Gilden, en door de burgemeester en secretaris van de gemeente Wageningen.¹³ Vervolgens werd het archief door het bestuur van de Vier Gilden in het gemeentearchief van Wageningen ter bewaring gegeven. Die bewaring heeft niet altijd even goed plaatsgevonden, getuige de soms ernstige oude (en nu droge) vochtsporen in enkele stukken (bijv. inv. nrs. 56-57 en 60). Mogelijk is de stadhuisbrand van 1972 daar debet aan. In 2008 is het archief opnieuw verpakt, in zuurvrij materiaal.

Enkele archiefstukken zijn afkomstig uit de archieven van de Hervormde gemeente Wageningen en zijn op 10 juli 1928 aan de Vier Gilden overgedragen. Driessen had dat vermeld op de thans verwijderde omslagen, reden waarom die wetenschap nu op deze plaats voor het nageslacht wordt bewaard. Het betreft de inv. nrs. 65 en 68.

Op 1 februari 1989 kwam een aanvulling op het archief binnen die stukken bevatte uit de jaren 1856-1950. Die stukken zijn door de toenmalig gemeentearchivaris C.D. Gast van een plaatsingslijst voorzien met de inventarisnummers 119-131, daarmee aansluitend op de nummering van de inventaris uit 1934. In 2002 kwam een tweede aanvulling bij het Gemeentearchief binnen. Die bevatte hoofdzakelijk stukken uit de tweede helft van de twintigste eeuw.

Omdat het archief van de Vier Gilden pas na 100 jaar openbaar is, is besloten het archief in twee gedeelten te splitsen. Daarbij biedt de tweede oorlog zich als logische cesuur aan. Met een oog op de aanwezig stukken is besloten de scheiding aan te brengen rond 1942/1943. Dat houdt in dat de inventaris van Driessen is uitgebreid met een aantal stukken uit de eerste aanvulling. Daarbij hebben die stukken de nummers behouden die de heer Gast hun had gegeven, terwijl zij dáár in de inventaris zijn geplaatst waar zij naar hun aard thuishoren. Dat is niet achteraan, en bij gevolg is de nummering door de inventaris heen ogenschijnlijk onlogisch. Ook uit de tweede aanvulling zijn een paar stukken van voor 1943 in de navolgende inventaris opgenomen. Van de resterende stukken uit de twee aanvullingen verschijnt een aparte inventaris, waarvan de stukken niet vóór het jaar 2041 openbaar zullen zijn.

Voor déze inventaris, gebaseerd op de door Mw. P.I.M. Leenknecht geheel opnieuw uitgetypte oorspronkelijke inventaris uit 1934, zijn vrijwel alle beschrijvingen aan de hand van de stukken zelf gecontroleerd. Als gevolg daarvan zijn meerdere wijzigingen aangebracht, zij het meestal kleine. Waar nodig zijn jaartallen aangepast of is de omschrijving van de uiterlijke vorm (aantal stukken, omslagen, pakken etc.) gecorrigeerd. Verder is de spelling van de inventaris aangepast aan de huidige tijd. De datering van het archief (zie de titel van deze inventaris) is verplaatst van 1476 naar 1542. Dat is een kleine correctie die voortvloeit uit het feit dat het stuk dat een tekst uit 1476 bevat, een later afschrift is uit de zestiende of zeventiende eeuw, en dus zelf

---

¹² Zie inv. nr. 5.

¹³ Een van de twee exemplaren bevindt zich nu in de bibliotheek van het Gemeentearchief Wageningen, bergnr. 709.

niet uit 1476 stamt. Daarom is dat jaartal tussen haakjes in de titel van deze inventaris weergegeven.

Tijdens het doornemen van de stukken zijn de houthoudende omslagen die door Driessen c.s. zijn gebruikt, en al meerdere stukken hadden "verbruind", vervangen door zuurvrije omslagen. Bij het ompakken in 2008 bleken enkele inventarisnummers niet aanwezig. Het betreft de stukken met de inv. nrs. 13, 49a en b, 53 en 67, alsmede twee subnummers uit inv. nr. 16. Het is opmerkelijk dat al die stukken te maken hebben met de ruzies en onduidelijkheden die rond 1910 en 1933 speelden. Het is niet ondenkbaar dat zij na 1934 door de Vier Gilden zijn opgevraagd en niet weer aan het Gemeentearchief geretourneerd. Hopelijk komen die stukken dus nog weer terecht.

De materiële staat van het archief varieerde tot 2010 van goed tot slecht. Zoals reeds gemeld, zijn na 1934 enkele stukken door vocht aangetast, maar ook bij de in 1989 gedeponeerde stukken was een dergelijke schade in een paar gevallen duidelijk waarneembaar. Van oktober 2009 tot en met januari 2010 zijn de in deze inventaris omschreven archieven deskundig gereinigd, gerestaureerd en geconserveerd. Enkele delen zijn opnieuw gebonden. Verschillende inventarisnummers die voorheen als "1 pak" waren omschreven, zijn opgedeeld in meerdere omslagen, reden om de betreffende nummers ook in de inventaris onder te verdelen. Als voorbeeld: inv. nr. 29 (1 pak) is gesplitst in 29a t/m 29z (26 omslagen). Een aantal charters is gevlakt en afzonderlijk geborgen; ook die stukken hebben een eigen inventarisnummers gekregen. Bovendien zijn regesten van die charters gemaakt en aan deze inventaris toegevoegd (zie p. 29 e.v.).

Het archief is eigendom van de Stichting De Vier Gilden te Wageningen. De overeenkomst tot inbewaringgeving uit 1934 werd in 1981 en in 1989 vernieuwd. In de laatste versie is de (gedeeltelijke) openbaarheid van het archief geregeld.

H.L. Driessen
Arnhem, februari 1934

P.M. Kernkamp
Wageningen, augustus 2008
(bijgewerkt februari 2010)

Stukken jonger dan 100 jaar zijn niet openbaar.

Deze stukken zijn gemerkt met een *.

Citeertitel:

Citaten uit deze bronnen kunnen worden aangegeven met:
Gemeentearchief Wageningen, Archief De Vier Gilden, inv. nr. ....
(bij verkorting: GAW, Vier Gilden, inv. nr. ....)

INVENTARIS

A. Archief van het bestuur van de Vier Gilden (1695) 1727 - 1943

1. Stukken van algemene aard.

- 121 a.* Reglement van de Stichting "De Vier Gilden", gedrukt, 1927
N.B. Twee exemplaren
- 1-6, 124. Resolutie- en notulenboeken van het bestuur, 1727-1933.
6 delen
N.B. Het eerste en derde deel bevatten voorin afschrift van het reglement van 1727, het tweede deel extract uit het testament van Lubbert Adolf Torck uit 1747. De delen bevatten tevens ledenlijsten.
1. 1727-1766.
  2. 1767-1793.
  3. 1794-1810.
  4. 1811-1839.
  5. 1839-1872.
  6. 1872-1902.
  - 124.* 1903-1933.
N.B. Tussen de notulen van 8-11-1932 en 31-1-1933 zijn minstens 6 bladen uitgescheurd.
7. Overzicht van de belangrijkste besluiten in de bovengenoemde registers over 1727-1882, (20^e eeuw).
1 katern
N.B. Kennelijk opgesteld om uit te zoeken wanneer gebruik werd gemaakt van de benamingen "meesters", "broeders" en "leden".
- 8 a-h. Kladnotulen van de vergaderingen van het bestuur, 1817-1855, met hiaten.
8 deeltjes
- 8 a. 1817-1820.
  - 8 b. 1820-1826.
  - 8 c. 1830-1836.
  - 8 d. 1836-1840.
  - 8 e. 1844-1850.
  - 8 f. 1850-1852.
  - 8 g. 1852-1853.
  - 8 h. 1853-1855.
- 9-10. Ingekomen- en minuten van verzonden brieven, 1800-1902.
2 pakken
9. 1800-1843
  10. 1844-1902.
132. Correspondentie, 1932-1940.
N.B. Alfabetisch geordend
11. Naamlijsten van gildebroeders 1769-1794.
2 stukken

12. Inventarissen van de archieven der respectieve gilden, opgemaakt door de scriba T. van Ommeren, 1812.
7 stukken
13. Enige krantenknipsels betreffende de Vier Gilden, 1888-1896.
1 omslag
Niet aangetroffen augustus 2008
133. Rapport door H.L. Driessen uitgebracht aan het bestuur, getiteld "Geschiedkundige aantekeningen betreffende het College 'De Vier Gilden' te Wageningen", 1941.

2. Eigendommen

14. Stukken betreffende inkomsten en bezittingen, 1812-1905.
1 omslag
15. Schuldbekentenis voor een bedrag van 500 caroli guldens, door Evert Geertsen Peppel ten behoeve der Vier Gilden gepasseerd, 1778.
1 stuk
- 16.* Stukken betreffende een proces tussen het bestuur als eiser en C.J. Kleinrensink en Chr. Beekhof als, gedaagden, over niet betaalde grondrente toekomende aan het St. Annagild, rustende op de percelen aan de Grintweg kadastraal bekend Wageningen sectie B nr. 4203 en 4204, dat gedaagden in 1920 gekocht hadden van Gijsbert Looyen Looiszoon. 1745, 1924-1928, 1931.
1 omslag
De stukken zijn met rood potlood genummerd 1-39, en met grijs potlood 40-41; de nrs. 13 en 17 ontbreken; nr. 16 is in augustus 2008 overgebracht naar inv. nr. 52.
17. Register van verpachtingen, 1788-1811.
1 deel
18. Register van koren- en grasverkopen, 1789-1805.
1 deel
19. Verpachtingen, verkopen en verhuringen door de rentmeester, 1806-1885.
1 pak
20. "Houdboek der gildens": Register van verkopen van tabakshout, 1801-1805.
1 deel
21. Voorwaarden waarop een erf in de stadsbuurt is verpacht aan S. Klinckenbergh, 1754.
1 stuk
123. Register van inkomsten uit bezittingen, 1856-1896.
1 deel
134. Onderhandse akte waarbij de Vier Gilden een huis met land "onder de Berg" verkopen aan Johannes Franciscus Gerards, 1882.
1 stuk

135. Afschrift van een onderhandse overeenkomst tussen de Vier Gilden, Gerrit Willem Goedhard en Gerrit van Bruggen, waarbij zij de omvang en grenzen van hun percelen grond bij het Bergpad vastleggen, 1894.
1 stuk
- 121 c. Stukken betreffende grondbelasting en het kadaster, 1894-1906.
1 omslag
- 136.* Notariële akten van hypotheekverstrekking door de Vier Gilden aan derden, met bijlagen, 1900, 1915, 1925.
3 stukken
- 128.* Register van pachten, hypotheeken, huren en leningen, 1920-1932.
1 deel
N.B. Voorin een alfabetische index op persoonsnamen.
- 137.* Notariële akten van koop en verkoop van stukken grond te Wageningen, 1920, 1933.
2 stukken
- 138.* Contract waarbij de Vier Gilden een woning aan de Dijkstraat verhuren, 1921.
1 stuk
- . Staat van onroerende goederen in eigendom behorende aan de Vier Gilden (bijlage bij de balans per 31 december 1933), 1933.
Zie inv. nr. 139.

3. Financiën

Bij de inventarisatie door Driessen zijn vooral jaarrekeningen en bijlagen onder deze rubriek geordend, terwijl kasboeken e.d. in rubriek 5, "Rentmeesterstukken", te vinden zijn.

N.B. De bijlagen bij de rekeningen bevatten niet alleen de gebruikelijke kwitanties en berekeningen, maar ook ingekomen verzoeken om geld.

22. Restant-cedullen, overgegeven door de gildemeesters der respectieve gilden ingevolge art. 1 en 2 van het reglement van 1727, 1727.
4 stukken
23. Verzamelstaten van ontvangsten en uitgaven, 1727-1796.
1 omslag
24. 'Restant-cedullen', 1809-1877.
8 stukken
25. Akte waarbij de verwinhebbers van de goederen van Jan Middelhoven en Rijkje van Loenen bekennen schuldig te zijn aan het bestuur fl. 749:6:0, zijnde het totaal van de borgstellingen van Middelhoven als rentmeester der Vier Gilden, z.j. [1757].
1 stuk
26. Rekening van W.G. van Rijn, rentmeester der Vier Gilden, 1794/1796. Afgehoord door de gezamenlijke gildemeesters 19 september 1797.
1 stuk
N.B. Het boekjaar loopt van augustus tot augustus.
27. Bijlagen tot de bovengenoemde rekening, 1794-1796.
1 omslag

28 a-t. Rekeningen van J. van Rijn, rentmeester der Vier Gilden, 1808-1828, met bijlagen.

20 omslagen

N.B. Het boekjaar loopt tot 1816 van 1 augustus – 31 juli, vanaf 1818 van 1 januari – 31 december. Over de periode 1 augustus 1816 t/m 31 december 1817 is één rekening opgesteld.

Vanaf de rekening 1811/12 is een generale rekening bijgevoegd.

28 a. 1808/1809
28 b. 1809/1810
28 c. 1810/1811
28 d. 1811/1812
28 e. 1812/1813
28 f. 1813/1814
28 g. 1814/1815
28 h. 1815/1816
28 i. 1816/1817
28 j. 1818
28 k. 1819
28 l. 1820
28 m. 1821
28 n. 1822
28 o. 1823
28 p. 1824
28 q. 1825
28 r. 1826
28 s. 1827
28 t. 1828

29 a-y. Rekeningen van J. van Rijn, rentmeester der Vier Gilden, 1829-1854.

26 omslagen

N.B. Het boekjaar loopt van 1 januari t/m 31 december.

29 a. 1829
29 b. 1830
29 c. 1831
29 d. 1832
29 e. 1833
29 f. 1834
29 g. 1835
29 h. 1836
29 i. 1837
29 j. 1838
29 k. 1839
29 l. 1840
29 m. 1841
29 n. 1842
29 o. 1843
29 p. 1844
29 q. 1845
29 r. 1846
29 s. 1847
29 t. 1848
29 u. 1849
29 v. 1850
29 w. 1851
29 x. 1852
29 y. 1853
29 z. 1854

30-33. Bijlagen tot de bovengenoemde rekeningen, 1808-1854.

47 omslagen

30 a. 1808/1809
30 b. 1809/1810
30 c. 1810/1811
30 d. 1811/1812
30 e. 1812/1813
30 f. 1813/1814
30 g. 1814/1815
30 h. 1815/1816
30 i. 1816/1817
30 j. 1818
30 k. 1819
30 l. 1820
30 m. 1821

31 a. 1822
31 b. 1823
31 c. 1824
31 d. 1825
31 e. 1826
31 f. 1827
31 g. 1828
31 h. 1829
31 i. 1830
31 j. 1831
31 k. 1832

32 a. 1833
32 b. 1834
32 c. 1835
32 d. 1836
32 e. 1837
32 f. 1838
32 g. 1839
32 h. 1840
32 i. 1841
32 j. 1842

33 a. 1843
33 b. 1844
33 c. 1845
33 d. 1846
33 e. 1847
33 f. 1848
33 g. 1849
33 h. 1850
33 i. 1851
33 j. 1852
33 k. 1853
33 l. 1854

34 a-b. Rekeningen van A. van Rijn, rentmeester der Vier Gilden, 1855-1856.
Afgehoord alsvoren van 30 september 1856 - 3 september 1857.

2 omslagen

N.B. Het boekjaar van deze en de volgende rekeningen loopt van 1 januari t/m 31 december.

34 a. 1855
34 b. 1856

- 35 a-b. Bijlagen tot de bovengenoemde rekeningen, 1855-1856.
2 omslagen
35 a. 1855
35 b. 1856
- 36 a-aj. Rekeningen van J. van Rijn, rentmeester der Vier Gilden, 1857-1892.
Afgehoord van 2 november 1858-....
36 omslagen
N.B. Van 1862 af zijn de vijf rekeningen tot één gecombineerd, met een algemene afhoring aan het slot.
36 a. 1857
36 b. 1858
36 c. 1859
36 d. 1860
36 e. 1861
36 f. 1862
36 g. 1863
36 h. 1864
36 i. 1865
36 j. 1866
36 k. 1867
36 l. 1868
36 m. 1869
36 n. 1870
36 o. 1871
36 p. 1872
36 q. 1873
36 r. 1874
36 s. 1875
36 t. 1876
36 u. 1877
36 v. 1878
36 w. 1879
36 x. 1880
36 y. 1881
36 z. 1882
36 aa. 1883
36 ab. 1884
36 ac. 1885
36 ad. 1886
36 ae. 1887
36 af. 1888
36 ag. 1889
36 ah. 1890
36 ai. 1891
36 aj. 1892
- 37-38. Bijlagen tot de bovengenoemde rekeningen, 1857-1892.
36 omslagen
37 a. 1857
37 b. 1858
37 c. 1859
37 d. 1860
37 e. 1861
37 f. 1862
37 g. 1863
37 h. 1864
37 i. 1865
37 j. 1866

37 k. 1867
37 l. 1868
37 m. 1869
37 n. 1870
37 o. 1871
37 p. 1872
37 q. 1873
37 r. 1874
37 s. 1875

38 a. 1876
38 b. 1877
38 c. 1878
38 d. 1879
38 e. 1880
38 f. 1881
38 g. 1882
38 h. 1883
38 i. 1884
38 j. 1885
38 k. 1886
38 l. 1887
38 m. 1888
38 n. 1889
38 o. 1890
38 p. 1891
38 q. 1892

39. Rekeningen van W.G. van Rijn, rentmeester der Vier Gilden, 1893-1904.
Afgehoord van 26 februari 1895-....

12 omslagen
39 a. 1893
39 b. 1894
39 c. 1895
39 d. 1896
39 e. 1897
39 f. 1898
39 g. 1899
39 h. 1900
39 i. 1901
39 j. 1902
39 k. 1903
39 l. 1904

40. Bijlagen tot de bovengenoemde rekeningen, 1893-1895, 1897-1904.

11 omslagen
N.B. De bijlagen over 1896 ontbreken.
40 a. 1893
40 b. 1894
40 c. 1895
40 d. 1897
40 e. 1898
40 f. 1899
40 g. 1900
40 h. 1901
40 i. 1902
40 j. 1903
40 k. 1904

41. Rekeningen van P. van Rijn, rentmeester der Vier Gilden, 1905-1931.
 Afgehoord van 27 februari 1906 – 1 januari 1932.
 27 omslagen
- 41 a. 1905
  - 41 b. 1906
  - 41 c. 1907
  - 41 d. 1908
  - 41 e. 1909
  - 41 f. 1910
  - 41 g. 1911
  - 41 h. 1912
  - 41 i. 1913
  - 41 j. 1914
  - 41 k. 1915
  - 41 l. 1916
  - 41 m. 1917
  - 41 n. 1918
  - 41 o. 1919
  - 41 p. 1920
  - 41 q. 1921
  - 41 r. 1922
  - 41 s. 1923
  - 41 t. 1924
  - 41 u. 1925
  - 41 v. 1926
  - 41 w. 1927
  - 41 x. 1928
  - 41 y. 1929
  - 41 z. 1930
  - 41 aa. 1931
- 42 a-l. Bijlagen tot de bovengenoemde rekeningen 1905-1913.
 12 omslagen
- 42 a. 1905
  - 42 b. 1906
  - 42 c. 1907 "Rekeningen en kwitanties"
  - 42 d. 1907 "Brieven enz."
  - 42 e. 1908
  - 42 f. 1909
  - 42 g.* 1910
  - 42 h.* 1911
  - 42 i.* 1912 "Rekeningen"
  - 42 j.* 1912 "Kwitantien enz."
  - 42 k.* 1913 "Rekeningen enz."
  - 42 l.* 1913 "Nota's en brieven assurantie"
- 43 a-p.* Bijlagen tot de bovengenoemde rekeningen 1914-1915, 1917-1919.
 16 omslagen
- 43 a.* 1914 "Brieven, kwitanties, t/m 20 juli"
  - 43 b.* 1914 "Brieven enz. t/m 26 september"
  - 43 c.* 1914 "Brieven enz. t/m 10 november"
  - 43 d.* 1914 "3^e Kwartaal"
  - 43 e.* 1914 "Rekeningen enz."
  - 43 f.* 1914 "Brieven, kwitanties, reçu's, enz."
  - 43 g.* 1914 "Nota's assurantie"
  - 43 h.* 1914 "Brieven assurantie"
  - 43 i.* 1914
  - 43 j.* nov.1914 - 17 jan.1915 "Rekeningen, kwitanties, brieven, enz."

- 43 k.* 1915 "Rekeningen, kwitanties"
- 43 l.* 1915 "Brieven enz. t/m 20 februari"
- 43 m.* 1915 "Brieven enz. t/m 17 maart"
- 43 n.* 1917
- 43 o.* 1918
- 43 p.* 1919

- 44 a-j.* Bijlagen tot de bovengenoemde rekeningen, 1920-1929.
10 omslagen
  - 44 a.* 1920
  - 44 b.* 1921
  - 44 c.* 1922
  - 44 d.* 1923
  - 44 e.* 1924
  - 44 f.* 1925
  - 44 g.* 1926
  - 44 h.* 1927
  - 44 i.* 1928
  - 44 j.* 1929

- 119.* Bijlagen tot de rekeningen, 1932-1935.
1 pak en 3 omslagen
  - 119 a.* 1932
  - 119 b.* 1933
  - 119 c.* 1934
  - 119 d.* 1935

- 139.* Staat van onroerende goederen in eigendom behorende aan de Vier Gilden (bijlage bij de balans per 31 december 1933), 1933.
1 stuk

- 120.* Bijlagen tot de rekeningen, 1936-1938.
3 omslagen
  - 120 a.* 1936
  - 120 b.* 1937
  - 120 c.* 1938

- 121 d-g.* Bij de rentmeester P. van Rijn ingekomen stukken, 1908-1917 met hiaten.
4 omslagen
  - 121 d. 1908
  - 121 e.* 1910
  - 121 f.* 1912
  - 121 g.* 1913, 1914, 1917 en z.j. [4 stukken]

- 121 b.* Registertje van aan personen verstrekte kleine leningen, 1914-1918.
1 stuk

- 121 h.* Afschriften van aan bedeelden verstrekte tegoedbonnen, 1932-1939.
4 banden

- 140.* Afschrift van de notariële akte waarbij de erfgenamen van Lubbert Adolf Torck de jaarlijkse rente van 50 gulden afkopen die Torck bij testament aan de Vier Gilden heeft vermaakt, 1934.
1 stuk

- 45 a-e. Stukken betreffende de boedel van Gozewijn Schuijl en Christina Suurmond, 1695-1805, 1 pak en 6 charters.
N.B. Voor nadere inhoud van inv. nrs. 45 b-g: zie regesten op p. 29 e.v.
- 45 a. 1726-1805, 1 pak
- 45 b. Transportakte van tabaksland [op de berg], 1695
- 45 c. Transportakte van een hof in de Westerhoff, 1699
- 45 d. Transportakte van een hof in de Wageningse Buurt, 1724
- 45 e. Transportakte van de helft van een huis aan de Hoogstraat, 1734
- 45 f. Transportakte van de helft van een huis aan de Hoogstraat, 1740
- 45 g. Transportakte van een huis, hofje en erf in de Wageningse Buurt, 1755
46. Rekening van ontvangst en uitgaaf voor de kinderen van wijlen Alexander Brandsen, gedaan door de rentmeester der Vier Gilden Hendrik Septer op last van Gildemeesteren, 1791. Met ingehecht 4 bijlagen.
1 stuk
47. Stukken betreffende de boedel van Bartholomeus Roest en Johanna Maria Roest, waaronder enige ingekomen privé-brieven, 1824-1891.
1 omslag

4. Stukken betreffende het verlenen van onderstand

48. Lijst van ondersteunden door de Vier Gilden, z.d. [ca. 1740].
1 stuk
- 49 a. Rapport van de rentmeester J. van Rijn, gedaan ingevolge de hem op 29 april 1828 gegeven opdracht, houdende bepalingen, welke bij het doen van ondersteuning moeten in acht genomen worden, 1828.
1 stuk
Niet aangetroffen augustus 2008
- 49 b. Besluit van het bestuur der Vier Gilden op de bedenkingen van de gildemeester F.J. Beek om andere bepalingen te maken op het doen van uitkeringen, aangezien door de vernietiging van het burgerrecht in 1795 (!) de op de gilden aanspraak makende personen niet meer nauwkeurig kunnen worden nagegaan. Het bestuur handhaaft de oude bepalingen, z.j. (na 1828).
1 stuk
Niet aangetroffen augustus 2008
N.B. Het rapport van 1828 is in 1860 gedrukt in het 'Reglement voor de Vier gilden e.v.', uitgegeven te Wageningen bij Van der Veen Oomkens en Comp. [Bibliotheek GAW nr. 72].
50. Stukken betreffende de klacht van Elias van Baak (ook genaamd: Jas van Baak) over het weigeren van onderstand, 1849.
7 stukken
51. Stukken betreffende ondersteuning van Janna Petronella Meulekamp, weduwe van Samuel van Ree, te Opheusden, 1889-1892.
8 stukken
52. Stukken betreffende het proces tussen Brandje Vermeer, eiseres, en het bestuur der Vier Gilden, gedaagden, over een door eiseres geëiste, door gedaagden geweigerde ondersteuning, 1890-1891.
11 stukken

N.B. Eiseres werd bij vonnis van de arrondissementsrechtbank te Arnhem van 15 juni 1891 niet ontvankelijk verklaard, hoewel zij afstammeling was van een grootburger. In de overwegingen van het vonnis komt de rechtbank tot de conclusie dat de zogenaamde gerechtigden aan het rapport van 1828 geen recht kunnen ontlenen om ondersteuning te eisen.

53. Adressen van zogenaamde gerechtigden aan het bestuur, houdende bezwaren tegen beweerde inbreuk op hun rechten, 1910.
1 omslag
Niet aangetroffen september 1989
N.B. Zie hiervoor ook de bijlagen bij de Raadsnotulen van 1 juni 1933, agenda-punt 10 (Nieuw Archief Wageningen, inv. nr. 191), waar zich o.a. stukken uit 1910 tussen bevinden.

5. Rentmeesterstukken

54. Akte van aanstelling, met taakomschrijving, van W.G. van Rijn als rentmeester der Vier Gilden, 1794.
1 stuk
55. Rekening van W.G. van Rijn, rentmeester der Vier Gilden, 1794/1796.
1 stuk
N.B. Rendantsexemplaar.
- 56-58. Rekeningen van de rentmeesters der Vier Gilden, 1808-1904.
3 pakken
N.B. Rendantsexemplaren.
56. 1808-1827
57. 1828-1854
58. 1855-1904
- 59 a-e. Rekeningen van de rentmeester wegens ontvangsten, 1808-1878.
5 delen
- a. 1808-1815
- b. 1815-1828
- c. 1827-1843
- d. 1844-1854
- e. 1854-1878
- 60 a-n. Rekeningen van de rentmeester wegens uitgaven, 1791-1893 met hiaten.
13 katernen en 1 omslag
- a. 1791-1794
- b. 1808-1812
- c. 1812-1815
- d. 1815-1819
- e. 1830-1838
- f. 1838-1847
- g. 1847-1853
- h. 1853-1857
- i. 1857-1861
- j. 1861-1868
- k. 1868-1872
- l. 1873-1878
- m. 1879-1888, 1 omslag
- n. 1889-1893
61. Register van verantwoording door de rentmeester, 1896-1905.
1 deel

- 62.* Rekeningen van de rentmeester van ontvangsten en uitgaven, (als nrs. 59 en 60), 1905-1930.
1 pak
- 63-64. Kasboeken van de rentmeester, 1893-1932.
2 delen
63. 1893-1907
64.* 1907-1932
- 125-127.* Registers van uitgaven, 1932-1943.
3 delen
125.* 1932-1934
126.* 1934-1938
127.* 1939-1943
- 129.* Register van ontvangsten, 1932-1942.
1 deel

B. Archief van het St. Annagild 1542-1796

65. Fragmenten van een gildeboek van het St. Annagild, waarin behalve rekeningen van gildemeesters ook namen van leden etc. voorkomen, 1542-1552.
4 stukken
66. "Leden van S. Anna Broederschap": Naamlijst van leden van dit gild, z.d. [18^e eeuw].
1 stuk
N.B. Het stuk bevat slechts 11 namen, t.w.:
Willem Suermondt, giltmr.
Jan van der Horst, giltmr.
Bartelt Suermondt, burgemr.
Jan van der Horst, raatsheer
Jan Aelders
Evert van Brummen
Evert van Ommeren
Jan van Ommeren
Peter Schaats
Hendrik van Setten
Antoni Speijers
- . Naamlijst van leden van de vier gilden die in de periode 1758-1762 lid zijn geworden. ca. 1762.
Zie inv. nr. 94.
67. Reglement op de administratie der vier armengilden binnen Wageningen, 1727.
1 stuk
N.B. Van dit reglement zijn vier exemplaren gemaakt, één voor ieder gild. Deze zijn niet alle meer aanwezig.
Niet aangetroffen augustus 2008
68. Lijsten van inkomsten, renten en pachten van het St. Annagild, 1543, 1546-1547.
3 stukken
69. Verbalen van verpachtingen van landerijen van dit gild, 1753-1764.
4 stukken
70. Stukken betreffende een proces tussen gildemeesters van het St. Annagild en de kinderen van wijlen Maria Keijsers over de eigendom van een huis, 1686-1687.
5 stukken
71. Akte van overdracht door de erfgenamen van wijlen Willem Zuermondt van een stuk akkerland in de Nude genaamd de Elsepas, aan het St. Annagild, ten behoeve van de huisarmen, 1692.
1 stuk
72. Rekening van Jan Middelhoven, rentmeester van het St. Annagild, van 1 oktober 1755 – 31 december 1756, afgehoord door het bestuur van de Vier Gilden op 30 maart 1758.
1 stuk

73. Rekening van W.G. van Rijn, rentmeester van het St. Annagild van 1 augustus 1794 – 31 juli 1796, afgehoord door het bestuur van de Vier Gil-
den 19 september 1797.
1 stuk

C. Archief van het St. Barbaragild (1476) 1601-1812

- 74-75. Gildeboeken van het St. Barbaragild, waarin behalve de rekeningen van gildemeesters ook enkele resoluties, naamlijst van gildebroeders, aanstelling van gildemeesters en specificatie der bezittingen van het gild, 1637-1744.
2 delen
74. 1637-1697.
75. 1697-1744.
76. Naamlijst van leden van het St. Barbaragild, (18^e eeuw).
1 stuk
N.B. Het stuk bevat naast de "heeren van de magestraet en den raet en de heer secretaris Wichers" slechts 11 namen, t.w.:
Hendrik Tijnagel
Gijsbert Tijnagel
Jan van der Horst
Claes van Ommeren
Hendrik van Setten
Dr. Jan van Setten
Antoni Speijers
Gijsbertus Middelhoven
Evert van Ommeren
Jan Aelders
Jan van Ommeren
- . Naamlijst van leden van de vier gilden die in de periode 1758-1762 lid zijn geworden. ca. 1762.
Zie inv. nr. 94.
77. Reglement op de administratie van de vier armengilden binnen Wageningen, 1727.
1 stuk
N.B. Zie de noot bij inv.nr. 67.
78. Proces-verbaal van de loting ingevolge art. 6 en 7. van het reglement van 1727 voor de toerbeurten in het bestuur der Vier Gilden, 1727.
1 stuk
79. Inventarissen van het archief van dit gild, 1779 en z.j. [ca. 1773?].
2 stukken
80. Verbalen van verpachtingen van landerijen van dit gild, 1748-1754.
3 stukken
- 81 a-f. Overdrachten van vaste goederen, schuldbrieven en dergelijke stukken betreffende de bezittingen van het St. Barbaragild, 1476 [afschrift], 1601-1812 en z.j.
1 omslag en 5 charters
N.B. Deze stukken lagen bijeen in een spanen doosje, gemerkt nr. 1 C, St. Barbaragild. Hierbij zijn enkele akten, waarin dit gild niet genoemd wordt, maar die beschouwd moeten worden als retroacta van thans ontbrekende titels van eigendom van het gild.
a. 1476 [afschrift], 1601-1812 en z.j., 1 omslag

- b. Schuldbekentenis van een losrente op een huis aan de Hoogstraat, 1601.
  - c. Transportakte van een huisje aan de Beuningstraat, 1628.
  - d. Transportakte van tabaksland op de Braakakkers, 1725.
  - e. Transportakte van huis, schuur, hof en erf aan de Hoogstraat, 1725.
  - f. Transportakte van tabaksland aan de Harnjesweg, de helft van een schuur en hofje aan de Bennekomseweg, en bouwland aan het Huppelpad, 1740.
82. Restant-cedullen van het St. Barbaragild, ca. 1642, 1680, 1696.
3 stukken
83. Notities betreffende de rekeningen van dit gild over de jaren 1721-1724, 1767-1775, en 1727-1793, z.d.
5 stukken
84. Rekeningen van Frans Brouwer, rentmeester van het St. Barbaragild, 1721-1751, afgehoord door het bestuur van de Vier Gilden van 7 november 1740 - 2 december 1752.
1 band en 5 katernen
N.B. Het boekjaar loopt van 1 oktober - 30 september, in de laatste rekening tot 31 december.
85. Rekeningen van Jan Middelhoven, rentmeester van het St. Barbaragild, 1751-1756, afgehoord alsvoren van 11 december 1755-30 maart 1758.
2 katernen
N.B. Het boekjaar loopt van 1 oktober- 30 september, in de laatste rekening tot 31 december.
86. Rekeningen van Jan Septer, rentmeester van het St. Barbaragild, 1757-1778, afgehoord alsvoren van 5 april 1762-23 maart 1778.
7 katernen
N.B. Het boekjaar loopt van 1 januari-31 december. De rekening over 1776/78 is in duplo.
87. Rekening van Hendrik Septer, rentmeester van het St. Barbaragild, van 1 januari 1791-31 juli 1794, afgehoord 9 februari 1797.
1 katern
88. Rekening van W.G. van Rijn, rentmeester van het St. Barbaragild, van 1 augustus 1794-31 juli 1796, afgehoord 19 september 1797.
1 katern
N.B. In duplo.
89. Rekeningen van M. van Baak Jz., van 1796-1802, 1804-1808, afgehoord van 11 mei 1801 tot ?
4 katernen
N.B. Het boekjaar loopt van 1 augustus-31 juli. De laatste rekening is niet afgehoord.

D. Archief van het St. Nicolaas- of Gasthuisgild 1547-1808

- 90-93. Gildeboeken van het St. Nicolaas- of Gasthuisgild, waarin behalve de rekeningen van de gildemeesters ook enkele resoluties, naamlijsten van leden e.v., 1599-1727 en 1748.
4 delen
90. 1599-1639
91. 1639-1691
N.B. Voorin naamlijst van gildebreeders en specificaties van de bezittingen van het gild.
92. 1691-1727
93. 1748
94. Naamlijst van leden van de vier gilden die in de periode 1758-1762 lid zijn geworden. ca. 1762.
1 stuk
*N.B. Het stuk bevat naast de namen tevens data. Bij het Gasthuisgild worden genoemd:
Derck van Ommer Janssoon
burgemeester Van Golstijn
graaf Van Hogendorp
burgemeester van Nerregena.
Precies dezelfde personen worden vermeld voor het Kruisgild, terwijl Van Golstein, Van Hogendorp en [Van Eck] van Nergena andermaal worden genoemd bij zowel Barbaragild als Annagild.*
95. Kopie van een inventaris van het archief van dit gild zoals overhandigd door de weduwe van Lubbert Adolf Torck, in leven president gildemeester, z.j. [ca. 1758], met aantekening van vier latere stukken, 1765, 1767 en z.j.
1 stuk
- 96 a-b. Stukken betreffende de eigendommen van dit gild, 1547, 1726-1770 en z.j.
1 charter en 7 stukken
- a. Akte waarbij Aernt Aelberssen en zijn huisvrouw Katrijn bekennen dat zij het Sint Nicolaes Gasthuis, jaarlijks een Gelderse rijder gulden schuldig zijn, 1547, 1 charter
b. 1726-1770 en z.j., 7 stukken
97. Verbalen van verpachtingen van de landerijen van het Gasthuisgild, 1730-1754.
5 stukken
98. Stukken betreffende de verkoop van een huis c.a. in de Broekstraat door gildemeesters van het Gasthuis- en St. Barbaragild als crediteuren van Jan Costen, en de verdeling van de opbrengst daarvan, 1727.
8 stukken
99. Obligatie ad 200 carolus gulden, door Jan Huijbers, Laewert Dercksen en Weijmken Jansen echtelieden, Gerrit Geurtsen en Lijsbet Jansen echtelieden, en Hendrijn Jansen, ten behoeve van het Gasthuisgild gepasseerd, 1723.
1 stuk

100. Obligatie ad 427 carolus gulden ten laste van Johan van Dulken en Leena Janse, echtelieden, 1725.
1 stuk
101. Rekeningen van Frans Brouwer, rentmeester van het Gasthuisgild, 1727-1751, afgehoord door het bestuur der Vier Gilden van 8 september 1739-2 december 1752.
1 band en 5 katernen
N.B. Het boekjaar loopt van 1 augustus-31 juli.
102. Rekeningen van Jan Middelhoven, rentmeester van het Gasthuisgild, 1751-1756, afgehoord 11 december 1755-30 maart 1758.
2 katernen
N.B. Het boekjaar loopt van 1 oktober-30 september, in de laatste rekening tot 31 december.
103. Rekeningen van Jan Septer, rentmeester van het Gasthuisgild, 1757-1778, afgehoord 5 april 1762-23 maart 1778.
1 bundel
N.B. Het boekjaar loopt van 1 januari- 31 december.
104. Rekening van Hendrik Septer, rentmeester van het Gasthuisgild, van 1 januari 1791-31 juli 1794, afgehoord 9 februari 1797.
1 stuk
105. Rekening van W.G. van Rijn, rentmeester van het Gasthuisgild, van 1 augustus 1794-31 juli 1796, afgehoord 19 september 1797.
1 stuk
N.B. In duplo.
106. Rekeningen van M. van Baak Jz. Rentmeester van het Gasthuisgild, van 1800-1802, 1805-1808, afgehoord 22 april 1803-?
1 bundel
N.B. Het boekjaar loopt van 1 augustus-31 juli. De laatste rekening is niet afgehoord.

E. Archief van het H. Kruisgild 1673-1808

107. Gildeboek van het kruisgild, 1673-1727 en 1749, waarin behalve de rekeningen van gildemeesters ook enkele resoluties en naamlijsten van leden.
1 deel
108. Naamlijsten van leden van het Kruisgild, (18^e eeuw).
1 omslag
N.B. Het stuk bevat de volgende namen:
burgemeester J. v. Schuijlenborgh, gildmeester
burgemeester B. Lutteken, gildmeester
Jan Aelders
Jan Verhorst
Cornelis Frans van Eck
Hendrick van der Steegh
raadsheer Johan van der Horst
Hermen Roest
Hendrick van Setten
burgemeester Peter Suermond
Frans van Eck
de Heer van Roosendael [=Lubbert Adolf Torck]
Franck Brouwer
Peter Schaets
Willem Zuermond Derks
Nicolaes de Banck
Anthoni Speijers
burgemeester B. Zuermond
burgemeester D. van Ruijven
de Heer van Nergena [=Van Eck]
W. Klerck
secretaris J. Wicherts
Johan van Setten
- . Naamlijst van leden van de vier gilden die in de periode 1758-1762 lid zijn geworden. ca. 1762.
Zie inv. nr. 94.
109. Inventarissen van het archief van dit gild, 1786, 1795.
2 stukken
110. Proces-verbaal van de loting ingevolge art. 6 en 7 van het reglement van 1727 voor de toerbeurten van het bestuur van de Vier Gilden, 1727.
1 stuk
111. Staat van de landerijen van het Kruisgild, z.d. [tweede kwart 18^e eeuw].
1 stuk
112. Conditioes en voorwaarden van verpachtingen van eigendommen van het Kruisgild, 1674, 1709.
3 stukken
113. Obligatie ad 100 carolus gulden, door Orsel Huijberts, weduwe van Cornelis Timmer, ten behoeve van het Kruisgild gepasseerd, 1712.
1 stuk

114. Rekeningen van Frans Brouwer, rentmeester van het Kruisgild, 1727-1751, afgehoord door het bestuur van de Vier Gilden van 7 november 1740-2 december 1752.
1 band en 5 katernen
N.B. Het boekjaar loopt van 1 augustus-31 juli, in de laatste rekening tot 30 september.
115. Rekeningen van Jan Middelhoven, rentmeester van het Kruisgild, 1751-1756, afgehoord door het bestuur van 11 december 1755-30 maart 1758.
2 katernen
N.B. Het boekjaar loopt van 1 oktober-30 september, in de laatste rekening tot 31 december.
116. Rekeningen van Jan Septer, rentmeester van het Kruisgild, 1757-1778, afgehoord door het bestuur van de Vier Gilden van 5 april 1762- 23 maart 1778.
6 katernen
N.B. Het boekjaar loopt van 1 januari - december.
117. Rekening van W.G. van Rijn, rentmeester van het Kruisgild, van 1 augustus- 31 juli 1796, afgehoord door het bestuur van de Vier Gilden 19 september 1797.
1 stuk
118. Rekening van M. van Baak Jz., rentmeester van het Kruisgild, van 1 augustus 1806- 31 juli 1808.
1 stuk
N.B. De rekening is niet afgehoord.

REGESTEN

inv. nr. 45 B - 11 juni 1695

Jonker Hessel van Lawick tot Hueckelum, stadholder, Henrick van Haastenburg en Cornelis van Ameronghen, schepenen, oorkonden dat Ulandt van Daetselaer als gevolmachtigde van haar broer Derick van Daetselaer aan Henrick Stevensen een half mudde tabaksland heeft verkocht, met als naaste burenen ten oosten Henrick Willemsen, ten westen Laurens de Klock, ten zuiden het Kleff, en ten noorden de Arnhemsche Wegh.

charter, met uithangend kleinzegeel van Wageningen in rode was, licht beschadigd.

inv. nr. 45 C - 1 okt. 1699

Anthonij van Setten, stadholder, Dr. Cornelis van Amerongen en Gijsbert van Issem, schepenen, oorkonden dat Anna Junius, weduwe van burgemeester Dr. Willem Junius, die handelt voor zichzelf en voor haar onmondige kinderen Margreta Johanna Junius, Jacoba Margreta Junius, Johanna Hendrina Junius en Cornelia Paulina Junius, alsmede Gerlachus Junius, haar zoon, voor 250 gulden een hof hebben verkocht aan Henrick Stevens. De hof is gelegen in de Westerhoff, met als naaste burenen ten oosten Derckje Thijssen, ten westen en zuiden Huijbert Deijs van Voorn c.s., en ten noorden de Braeckelse Brenck.

charter, met uithangend kleinzegeel van Wageningen in rode was, beschadigd.

inv. nr. 45 D - 2 aug. 1724

Derck van Ruijven, stadholder, Bartolt Suermondt en Bartolt Lutteken, schepenen, oorkonden dat Hendrick Versteegh, de echtelieden Derck de Raeij en Johanna van Loon, de echtelieden Bastiaen Jelissen en Henderken de Raaij, Johan Nab als bloedmomber over het kind van Leonardus Nabbe en Derckske de Raaij, en de echtelieden Jacob Heseler en Sijtje de Raaij, gezamenlijk kinderen van Jan Dercksen de Raaij, voor 110 gulden een hof groot een half schepel lands hebben verkocht aan Stevenijn Hendericks. De hof is gelegen in de Waegeninsche Buert, met als naaste burenen ten oosten Mevrouw van Essen, ten westen Hendrick Stevens, ten zuiden de erfgenamen van burgemeester Schaets en ten noorden de Brinck.

charter, met uithangend kleinzegeel van Wageningen in rode was, beschadigd.

inv. nr. 45 E - 25 nov. 1734

Bartholt Lutteken, stadholder, Jacobus van Schuijlenborgh en Willem Suermondt, schepenen, oorkonden dat Katrijn Gijsberts voor 600 gulden de helft van een huis, schuur en hof heeft verkocht aan Stevenijn Hendricks van Santen. Het huis etc. staat aan de Hoogstraat, met als naaste burenen ten oosten Antonij van Epen, ten westen de steeg en de weduwe van kapitein Ooms, ten zuiden de Hoogstraat, en ten noorden de stadswal.

charter, met uithangend kleinzegeel van Wageningen in rode was, beschadigd.

inv. nr. 45 F - 18 dec. 1740

Willem Suermondt, stadholder, Bartholt Lutteken en Willem Wicherts, schepenen, oorkonden dat Arien van Strijp voor zichzelf en namens zijn echtgenote Magteld Gijsberts, voor 600 gulden de helft van een huis heeft verkocht aan de echtelieden Teunis Schuijl en Megteld van Santen, die in het huis wonen en de andere helft reeds in eigendom hebben. Het huis staat aan de Hoogstraat, met als naaste burenen ten oosten de kinderen van Antonij van Epen, ten westen Mevrouw Ooms, ten zuiden de Hoogstraat, en ten noorden de stadswal.

charter, met uithangend kleinzegeel van Wageningen in rode was, beschadigd.

inv. nr. 45 G - 17 juli 1755

Jan van der Horst, stadholder, Daniel Bernard Mosburger en Fredrik Nuijen, schepenen, oorkonden dat Martinus van Wijck namens de diaconie dezer stad als bij overdracht de rechten verkregen hebbende van Marijtje van Stralen, laatst weduwe van Jan Jansen, voor de ene helft, en voor de andere helft Jan Jansen, Johannes Jansen en Jacob Jansen, als kinderen en erfgenamen van Jan Jansen bij diens eerste vrouw Geertruijd, hebben voor 125 gulden een huis, hofje en erf verkocht aan de echtelieden Teunis Schuijl en Megteld van Santen. Het huis etc. staat in de Wageningse Buert aan de Vierhuijser Brink, en heeft als naaste burens ten oosten Joh. van Laer, ten westen Teunes van Hilten en Ot Cornelisen, ten zuiden Ot Cornelissen, en ten noorden de gemene weg.

charter, met uithangend kleinzegel van Wageningen in rode was, licht beschadigd.

inv. nr. 81 B - 12 aug. 1601

Christophel van Balveren en Henrick van Brienen Gerritsz, schepenen, oorkonden dat Deliaan van Hartten, weduwe van Gillis de Knaeck, samen met genoemde schepenen, namens de onmondige kinderen van Jelis die Knaeck en Deliaan van Hartten, verklaren jaarlijks op Pasen 3 gulden 10 st. losrente schuldig te zijn aan Evert Woltersz en Margareta Wilhelmsdochter, beginnende in 1602. Als onderpand geven Deliaan en haar kinderen hun huis en hofstad aan de oostkant van de Hoogstraat, met als naaste burens ten noorden Bartholomeus van Eck en ten zuiden Cornelis Harbartsz.

charter, uithangend kleinzegel van Wageningen niet meer aanwezig.

inv. nr. 81 C - 23 april 1628

Willem van Ermell, stadholder, Jan Mattheeuwsen en Toenis Verhorst, schepenen, oorkonden dat de echtelieden Jan Warnersz en Grietgen Hillebrantsdochter een huisje aan de Boningenstraet hebben verkocht aan Stephen Stephensz en Henrick Jansz, gildemeesters van het Sint Barbara Gilt.

charter, met uithangend kleinzegel van Wageningen in groene was, geheel intact.

inv. nr. 81 D - 18 jan. 1725

Bartholt Lutteken, stadholder, Anthonij Moll en Jacobus van Schuijlenburgh, schepenen, oorkonden dat de echtelieden Hendrick Broekhorst en Sebilla van den Born, Dirck van den Born en Arnoldus van den Born, allen mede namens hun zuster Cornelia van den Born, gezamenlijk kinderen en erfgenamen van Anthonij van den Born, voor 145 gulden een schepel tabaksland hebben verkocht aan het Sint Barbara Gildt. Het land is gelegen op de Braackackers, met als naaste burens ten oosten Jan Klaese van Dooreweert, ten westen Teunis van Baack, ten zuiden Somsons Hoff en ten noorden de erfgenamen van Willem Geurtsen.

charter, met uithangend kleinzegel van Wageningen in rode was, beschadigd.

inv. nr. 81 E - 25 april 1725

Bartholt Suurmond, stadholder, Anthonij Moll en Jacobus van Schuijlenburgh, schepenen, oorkonden dat de echtelieden Bartholt Roest en Maria Versteegh, voor 900 gulden een huis, schuur, hof en erf hebben verkocht aan de echtelieden Gosen van den Born en Grietje van Brienen. Het huis staat aan de Hoogstraat, met als naaste burens ten oosten Jan Dircksen, ten westen Bartholt van Wijck en de stadswal, ten zuiden Hendrick de Swier, en ten noorden de Hoogstraat.

charter, met uithangend kleinzegel van Wageningen in rode was, licht beschadigd.

inv. nr. 81 F - 21 mei 1750

Jan van der Horst, stadholder, Gijsbert Carel van Hogendorp en Daniel Bernard Mosburger, schepenen, oorkonden dat Hendrik van Campen, voor zichzelf en als gemachtigde van de echtelieden Jan van Campen en Grietje van Zeijst, voor 400

gulden anderhalve schepel tabaksland, de helft van een schuur en hofje, en zeven hond bouwland hebben verkocht aan Johanna van den Born, weduwe van Jan Wissingh.

Het tabaksland ligt aan de Harnjeswegh, met als naaste bureu ten oosten Gerrit van den Born, ten westen gildeland, ten zuiden de weduwe P. Nuije en de commandeur van Sint Jan, en ten noorden de Harnjesweg. Op het tabaksland rust een kapitaal van 100 gulden ten behoeve van het Sint Barbara Gild.

Schuur en hofje liggen aan de Bennekomsewegh, met als naaste bureu ten oosten burgemeester J. van der Horst, ten westen de Bennekomsewegh, ten zuiden Jan van Ommeren, en ten noorden Tomas Jordens. De andere helft van het huis is eigendom van Gerrit van Beukeringh.

Het bouwland ligt in de Nude aan het Huppelpad, naast het land van Evert van Groenendael.

charter, met uithangend kleinzegel van Wageningen in rode was, beschadigd.

inv. nr. 96 A - 29 juni 1547

Johan van Renes en Cornelis van Oemeren, schepenen binnen Wageningen, oorkonden dat Aernt Aelberssen en zijn huisvrouw Katrijn bekennen dat zij schuldig zijn Udo van der Lauwijck als toesenger [?] van Sincte Nijclaes gasthuus binnen Wageningen, jaarlijks op St. Peter en St. Paul na St. Jansdag een Gelderse rijder gulden, te beginnen met St. Peter en St. Paulsdag 1548, komende uit hun huis en hofstad aan de Hoogstraat, waar naast geërfd is ten noorden Aledt wed. Jan Hesselijng, en ten zuiden Steeven van Hartten, strekkende van de Hoogstraat tot aan het stadsbolwerk.

charter, uithangend kleinzegel van Wageningen niet meer aanwezig.

INDEX OP PERSOONSNAMEN

(De nummers verwijzen naar bladzijden)

Aelberssen		Dercksen, Dircksen	
Aernt	25, 31	Jan	30
Aelders		Laewert	25
Jan	21, 23, 27	Dooreweert, van	
Amerongen, van		Jan Klaese	30
Cornelis	29	Dulken, van	
Baa(c)k, van		Johan	26
Elias	18	Eck, van	
Jas	18	Bartholomeus	30
M, Jz.	24, 26, 28, 32	Cornelis Fransen	27
Teunis	30	Frans	27
Balveren, van		Eck van Nergena, van	
Christophel	30	burgemeester	25
Banck, de		N.N.	27
Nicolaes	27	Epen, van	
Beek		Antonij	29
F.J.	18	Ermell, van	
Beekhof		Willem	30
Chr.	10	Essen, van	
Beukeringh, van		mevrouw	29
Gerrit	31	Geurtsen	
Born, van den		Gerrit	25
Anthonij	30	Willem (de erfgenamen van)	30
Arnoldus	30	Gijsberts	
Cornelia	30	Katrijn	29
Dirck	30	Magteld	29
Gerrit	31	Goedhard	
Gosen	30	Gerrit Willem	11
Johanna	31	Golstijn, van	
Sebilla	30	burgemeester	25
Brandsen		Groendael, van	
Alexander	18	Evert	31
Brienen, van		Haastenburgh, van	
Grietje	30	Henrick	29
Henrick, Gerritsz	30	Harbartsz	
Broekhorst		Cornelis	30
Hendrick	30	Hartten, van	
Brouwer		Deliaan	30
Franck	27	Steven	31
Frans	24, 26, 28, 32	Hendericks	
Bruggen, van		Stevenijn	29
Gerrit	11	Heseler	
Brummen, van		Jacob	29
Evert	21	Hesselijng	
Campen, van		Jan (Aledt, wed. v.)	31
Hendrik	30	Hillebrantsdochter	
Jan	30	Grietgen	30
Cornelissen		Hilten, van	
Ot	30	Teunes	30
Costen		Hogendorp, van	
Jan	25	Gijsbert Carel	30
Daetselaer, van		graaf	25
Derick	29	Horst, van der	
Ulandt	29	J. (burgemeester)	31
Deijs van Voorn		Jan	21, 23, 30
Huijbert	29	Johan	27

Huijber(t)s		Mosburger	
Jan	25	Daniel Bernard	30
Orsel	27	Nab(be)	
Issem, van		Johan	29
Gijsbert	29	Leonardus	29
Janse(n), Jansz		Nergena	
Hendrijn	25	de Heer van	zie: Eck, van
Henrick	30	Nuije(n)	
Jacob	30	Fredrik	30
Jan	30	P. (de wed. v.)	31
Johannes	30	Ommeren, van; Oemeren, van	
Leena	26	Claes	23
Lijsbet	25	Cornelis	31
Weijmken	25	Derck, Janszoon	25
Jelissen		Evert	21, 23
Bastiaen	29	Jan	21, 23, 31
Jordens		T.	10
Tomas	31	Ooms	
Junius		de wed. van kapt.	29
Anna	29	Peppel	
Cornelia Paulina	29	Evert Geertsen	10
Gerlachus	29	Raaij, de; Raeij, de	
Jacoba Margreta	29	Derck	29
Johanna Hendrina	29	Derckske	29
Margreta Johanna	29	Henderken	29
Willem	29	Jan Dercksen	29
Keijsers		Sijtje	29
Maria	21	Renes, van	
Kleinrensink		Johan	31
C.J.	10	Rhee, van	
Klerck		Samuel.	18
W.	27	Rijn, van	
Klinckenbergh		A.	13
S.	10	Anthonie	32
Klock, de		J.	12, 14, 18
Laurens	29	Jan	32
Knaeck, de		P.	16, 17
Gillis (Jelis)	30	Peel	32
Laer, van		W.G.	11, 15, 19, 22, 24, 26, 28
Joh.	30	Willem Gerhardus	32
Lauwijck, van der		Willem Gerrit	32
Udo	25, 31	Roest	
Lawick tot Hueckelum, van		Bartholomeus	18
Hessel	29	Bartholt	30
Loenen, van		Hermen	27
Rijkje	11	Johanna Maria	18
Loon, van		Roosendael	
Johanna	29	de Heer van ... zie: Torck, Lubbert Adolf	
Looyen		Ruijven, van	
Gijsbert, Looiszoon	10	D.	27
Lutteken		Derck	29
B.	27	Rutgers	
Bart(h)olt	29, 30	Reijer	32
Mattheeuwsen		Santen, van	
Jan	30	Megteld	29, 30
Meulekamp		Stevenijn Hendricks	29
Janna Petronella	18	Schaats, Schaets	
Middelhoven		burgemeester	29
Gijsbertus	23	Peter	21, 27
Jan	11, 21, 24, 26, 28, 32	Schuijl	
Moll		Gozewijn	18
Anthonij	30	Teunis	29, 30

Schuijlenborgh, van; Schuijlenburgh, van	
J.	27
Jacobus.....	29, 30
Septer	
Hendrik.....	18, 24, 26, 32
Jan.....	24, 26, 28, 32
Setten, van	
Anthonij.....	29
Hendri(c)k.....	21, 23, 27
Jan.....	23
Johan.....	27
Speijers	
Ant(h)oni.....	21, 23, 27
Steegh, van der	
Hendrick.....	27
Stevens(en), Stephensz	
Hen(d)rick.....	29
Stephen.....	30
Stralen, van	
Marijtje.....	30
Strijp, van	
Arien.....	29
Suermond, Suurmond, Zuermond(t)	
B.	27
Bartelt, Bart(h)olt.....	21, 29, 30
Christine.....	18
Willem.....	21, 29
Willem, Derks.....	27
Swier, de	
Hendrick.....	30
Thijssen	
Derckje.....	29
Tijnagel	
Gijsbert.....	23
Hendrik.....	23
Timmer	
Cornelis.....	27
Torck	
Lubbert Adolf.....	9, 17, 25
Verhorst	
Jan.....	27
Toenis.....	30
Vermeer	
Brandje.....	18
Versteegh	
Hendrick.....	29
Maria.....	30
Warnersz	
Jan.....	30
Wicher(t)s	
J.	27
secretaris.....	23
Willem.....	29
Wijck, van	
Bartholt.....	30
Martinus.....	30
Wilhelmsdochter	
Margareta.....	30
Willemsen	
Henrick.....	29
Wissingh	
Jan.....	31
Woltersz	
Evert.....	30
Zeijst, van	
Grietje.....	30
Zuermond(t).....	zie: Suermond